

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยนำเสนอความสำคัญต่อไปนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ด้านการวางแผน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการติดตามผลประเมินผล ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตรและกิจกรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ด้านการวางแผน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการติดตามผลประเมินผล ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตรและกิจกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนลูกเสือ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร จำนวน 4,473 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

- 2.1 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร
จำนวน 190 คน
- 2.2 ครูผู้สอนลูกเสือสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร
จำนวน 351 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1 ฉบับ ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบสอบถามปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร

1. เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยตำแหน่ง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

2. เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการติดตามผลประเมินผล ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตรและกิจกรรม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) โดยกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏพิบูลสงครามพิษณุโลกถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตรและจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตรถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอเพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปคิดต่อผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนลูกเสือที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นัดหมาย วัน เวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนทั้ง 541 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

5.1 ทดสอบร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและรายด้านของข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนด้านการวางแผน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการติดตามผลประเมินผล ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตรและกิจกรรม

5.3 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือด้วยการทดสอบค่า t - test

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลนำมาสรุปผล ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ในด้านการวางแผน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการติดตามผลประเมินผล ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตรและกิจกรรม ผลสรุปดังนี้

1.1 ด้านการวางแผน

ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ด้านการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ารายการอื่น ๆ คือ การวางแผนด้านงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมลูกเสือ รองลงมาได้แก่ ความคิดริเริ่มเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ ส่วนรายการความรู้ในหลักการของลูกเสือนั้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ครูผู้สอนลูกเสือมีทัศนะต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ด้านการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ารายการอื่น ๆ คือ การวางแผนด้านงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมลูกเสือ รองลงมาคือ การวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนลูกเสือ ส่วนรายการความรู้ในหลักการของลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 ด้านการบริหารจัดการ

ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ารายการอื่น ๆ คือการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมลูกเสือต่อชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ รองลงมา คือ รายการรูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมลูกเสือ ส่วนรายการเวลาในการจัดกิจกรรมลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ครูผู้สอนลูกเสือมีทัศนะต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ารายการอื่น ๆ คือการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมลูกเสือต่อชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ รองลงมา คือ รายการการประสานงานระหว่างครูกับผู้ปกครองในส่วนที่เกี่ยวกับงานลูกเสือ ส่วนรายการการมอบหมายงานในการรับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 ด้านติดตามผลประเมินผล

ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ด้านการติดตามผลประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ารายการอื่น ๆ คือ การทำวิจัย

เพื่อพัฒนากิจกรรมลูกเสือ รองลงมา คือ การประเมินผลจากชุมชน ส่วนรายการความสำคัญและประโยชน์ของการติดตามผลประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ครูผู้สอนลูกเสือนิทรรศการต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ด้านการติดตามผลประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ารายการอื่น ๆ คือ การทำวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมลูกเสือ รองลงมา คือ การประเมินผลจากชุมชนในท้องถิ่น ส่วนรายการการประเมินผลตามระเบียบว่าด้วยการประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.4 ด้านบุคลากร

ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ด้านบุคลากรในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ารายการอื่น ๆ คือ การร่วมดำเนินกิจกรรมลูกเสือตามแผนที่กำหนด รองลงมาคือ วิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญในกิจกรรมลูกเสือ ส่วนรายการ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ครูผู้สอนลูกเสือนิทรรศการต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ด้านบุคลากร ในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ารายการอื่น ๆ คือ การร่วมดำเนินกิจกรรมลูกเสือตามแผนที่กำหนด รองลงมาคือ วิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญในกิจกรรมลูกเสือ ส่วนรายการ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.5 ด้านหลักสูตรและกิจกรรม

ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ด้านหลักสูตรและกิจกรรมในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ารายการอื่น ๆ คือ วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ รองลงมาคือ เอกสารประกอบหลักสูตร ส่วนรายการความปลอดภัยในกิจกรรมลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ครูผู้สอนลูกเสือนิทรรศการต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ด้านหลักสูตรและกิจกรรมในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ารายการอื่น ๆ คือ วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมลูกเสือระหว่างชุมชนกับโรงเรียน ส่วนรายการความเหมาะสมของกิจกรรมลูกเสือที่หลักสูตรกำหนดกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ มีผลสรุปดังนี้

2.1 ด้านการวางแผน

สภาพปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ โดยภาพรวมมีทัศนคติต่อปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 5 รายการ คือ แผนงานตามวัตถุประสงค์และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ การวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนลูกเสือ ความรู้ในหลักการลูกเสือ การวางแผนพัฒนากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน และความต่อเนื่องของแผนงานหรือโครงการ โดยครูผู้สอนเห็นว่าเป็นปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 5 รายการ ส่วนรายการอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2.2 ด้านการบริหารจัดการ

สภาพปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ โดยภาพรวมและเกือบทุกรายการ มีทัศนคติต่อปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูผู้สอนเห็นว่าเป็นปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียน ยกเว้นรายการ รูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมลูกเสือ การเอาใจใส่จากผู้ชำนาญในกองลูกเสือด้วยกัน ไม่แตกต่างกัน

2.3 ด้านการติดตามผลประเมินผล

สภาพปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ โดยภาพรวมมีทัศนคติต่อปัญหา ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูผู้สอนเห็นว่าเป็นปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนใน 2 รายการ คือ ความสำคัญและประโยชน์ของการติดตามผลประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ การนิเทศและติดตามผลประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในแผนงาน ส่วนรายการอื่น ไม่แตกต่างกัน

2.4 ด้านบุคลากร

สภาพปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ โดยภาพรวมมีทัศนคติต่อปัญหา ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูผู้สอนเห็นว่าเป็นปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนใน 3 รายการ คือ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การสร้างสัมพันธ์ภาพในการทำกิจกรรมลูกเสือ การร่วมดำเนินกิจกรรมลูกเสือตามแผนที่กำหนดไว้ ส่วนรายการอื่น ไม่แตกต่างกัน

2.5 ด้านหลักสูตรและกิจกรรม

สภาพปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนของผู้บริหารและครูผู้สอนลูกเสือ โดยภาพรวมและแต่ละรายการมีทัศนะต่อปัญหา ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นรายการ ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมลูกเสือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูผู้สอนเห็นว่าเป็นปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลคือ

1. สภาพปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ทั้ง 5 ด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2532 กำหนดกิจกรรมไว้ 10 ประเภท (สนอง เครือมาก, 2535) กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่โรงเรียนต้องจัดขึ้น การบริหารกิจกรรมจึงเป็นภารกิจโดยตรงของผู้บริหารโรงเรียน และครูที่ต้องร่วมกันในการบริหารกิจกรรมลูกเสือให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ การบริหารต้องอาศัยทรัพยากรทางการบริหาร ได้แก่ บุคลากร เงิน วัสดุอุปกรณ์ การจัดการ มีการวางแผน มีการพัฒนาบุคลากร มีการแต่งตั้งครูให้รับผิดชอบกิจกรรมนักเรียนโดยตรง ตลอดจนมีการติดตามผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง แต่สภาพปัจจุบันที่เป็นจริงในโรงเรียนประถมศึกษา บุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาต้องรับผิดชอบกิจกรรมหลายอย่างนอกเหนือจากงานปฏิบัติการสอน การบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษาของจังหวัดพิจิตรยังมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง การปฏิบัติงานยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับ สว่าง โอสถาริกบุตร (2530) ที่ได้วิจัยปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2, 3 และ 4 ผลการวิจัยที่พบว่า ปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 2, 3 และ 4 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ พงษ์станด์ จุลโทชัย (2537) ที่ศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือมีความเห็นต่อปัญหาในระดับปานกลาง

2. จากข้อค้นพบเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ รายงาน มีประเด็นที่นำมาแยกอภิปรายผล ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผน

ปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ ด้านการวางแผน รายงานที่เป็นปัญหาสูงกว่ารายการอื่นๆ ได้แก่ การวางแผนด้านงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมลูกเสือยังมีปัญหาที่ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามหลักการวางแผนที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย (พงษ์สานต์ จุลโทชัย, 2537) นอกจากนั้นสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน โรงเรียนประถมศึกษาเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นการศึกษาแบบให้เปล่าแก่ประชาชน โรงเรียนไม่มีงบประมาณที่เพียงพอที่จะจัดสรรสนับสนุนกิจกรรมลูกเสือให้ดำเนินกิจกรรมลูกเสือได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่มีรายได้พิเศษอื่น ๆ ถึงแม้ว่าตามข้อบังคับคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ กำหนดให้โรงเรียนสามารถเรียกเก็บเงินค่าบำรุงลูกเสือจากลูกเสือและผู้กำกับลูกเสือได้ไม่เกินปีละ 5 บาท แต่เงินส่วนนี้ต้องแบ่งส่งเป็นค่าบำรุงให้หน่วยงานทางลูกเสือในแต่ละระดับ ร้อยละ 30 เหลือให้โรงเรียนใช้จ่ายในกิจกรรมลูกเสือเพียงร้อยละ 70 (สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ, 2534) ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่น้อยมาก ไม่เพียงพอที่จะจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้มีปัญหาด้านการวางแผนสอดคล้องกับ บุญสิน ใสยอด (2536) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้กำกับลูกเสือโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ด้านการวางแผน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านการบริหารจัดการ

ปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ ด้านการบริหารจัดการ รายงานที่เป็นปัญหาสูงกว่ารายการอื่นๆ ได้แก่ เรื่องรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มีข้อจำกัด ด้านบุคลากร จำนวนนักเรียน ทำให้ไม่สามารถจัดโครงสร้างกองลูกเสือตามข้อบังคับคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติได้ นอกจากนั้น การจัดกิจกรรมลูกเสือยังต้องอาศัยวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม แต่โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ การบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนจึงมีอุปสรรคและข้อขัดข้องในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ บุญสิน ใสยอด (2536) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้กำกับลูกเสือโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านการอำนวยการอยู่ในระดับปานกลาง และยังคงสอดคล้องกับ สว่าง โฬการิกบุตร (2530) ที่ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหา

กิจกรรมลูกเสือตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 2, 3 และ 4 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือ อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการติดตามผลประเมินผล

ปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ ด้านการติดตามผลประเมินผล รายการที่เป็นปัญหาสูงกว่ารายการอื่นๆ ได้แก่ การทำวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมลูกเสือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สภาพความเป็นจริงผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนลูกเสือส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ขาดความรู้ ความสามารถในการทำวิจัย นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนยังมีการกิจหลักในการบริหารงานด้านอื่น ๆ จึงไม่สามารถติดตามผลการจัดกิจกรรมลูกเสือได้อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว สอดคล้องกับสุภัทรา ฤทธิบุตร์ (2525) ที่ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการสอนลูกเสือของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจในการติดตามผลในระดับปานกลาง สอดคล้องกับพลเดช ศรีบุญเรือง (2534) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ผลการศึกษาพบว่าด้านการควบคุมกำกับติดตามมีระดับการปฏิบัติปานกลาง จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้การบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ด้านการติดตามผลประเมินผล มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับบุญสิน ไสยอค (2536) ที่ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้กำกับลูกเสือโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการควบคุมติดตาม มีปัญหาในระดับปานกลาง

2.4 ด้านบุคลากร

ปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ ด้านบุคลากร รายการที่เป็นปัญหาสูงกว่ารายการอื่นๆ ได้แก่ การร่วมดำเนินกิจกรรมลูกเสือ และความรู้ความชำนาญในกิจกรรมลูกเสือ สอดคล้องกับสุภัทรา ฤทธิบุตร์ (2525) ที่ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการสอนลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการสอนลูกเสือ ผู้ร่วมงานไม่เห็นความสำคัญ ไม่ให้ความร่วมมือในการสอนกิจกรรมลูกเสือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนประถมศึกษา มีข้อจำกัดในด้านจำนวนบุคลากร การจัดให้ครูสอนกิจกรรมลูกเสือจึงต้องพิจารณาจากความสมัครใจ ความเหมาะสม ความรู้ ความสามารถของครูผู้สอน การที่จะบริหารกิจกรรมลูกเสือให้มีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยบุคลากรที่เพียงพอ เพราะตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติกำหนดให้

ลูกเสือ 1 กอง ต้องมีผู้กำกับลูกเสือ 1 คน รองผู้กำกับ 1 คน หรือหลายคนเป็นผู้ช่วย จึงทำให้เกิดปัญหาในระดับปานกลาง สอดคล้องกับสว่าง โอพาริกบุตร (2530) ที่ศึกษาปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 2, 3 และ 4 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารด้านบุคลากรมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ด้านหลักสูตรและกิจกรรม

ปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ ด้านหลักสูตรและกิจกรรม รายการที่เป็นปัญหาสูงกว่ารายการอื่นๆ ได้แก่ วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่กระจายอยู่ในชนบท ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริง มีวิธีการฝึกเป็นขั้นตอนเพื่อให้เกิดทักษะ ประสบการณ์ ดังนั้น กิจกรรมลูกเสือจำเป็นต้องใช้วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ ที่เพียงพอเหมาะสม สอดคล้องกับกิจกรรมที่หลักสูตรกำหนด จึงทำให้การบริหารงานด้านหลักสูตรและกิจกรรม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับสมหมาย พึ่งทองหล่อ และคณะ (2531) ที่ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับศิริพงษ์ ศรีโรจน์ (2534) ที่ได้ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสำรองในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ตามทัศนะของผู้กำกับลูกเสือสำรอง ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสำรองในโรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหาในระดับปานกลาง

3. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนได้รับการทดสอบความรู้ความสามารถ ประเมินผลงานและประสบการณ์เดิมและอบรมประเมินพฤติกรรมก่อนเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2530) จากการพัฒนาดังกล่าวทำให้ ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการบริหารโรงเรียน ตลอดจนทักษะที่จำเป็นที่นำไปใช้ในการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนมีส่วนเกี่ยวข้องเพียงเล็กน้อย มิได้เป็นผู้ปฏิบัติโดยตรงในการบริหาร ไม่มีความรู้ด้านการบริหาร ไม่ผ่านการอบรมด้านการบริหารจึงทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับพงษ์สานต์ จุลโทชัย (2537) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและสาเหตุการบริหารกิจการลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ที่ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ มีความเห็นว่าการบริหารกิจกรรม ลูกเสือสามัญโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ มีทัศนะต่อปัญหาในการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ในระดับปานกลาง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาหรือฝึกอบรมทบทวนวิธีการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน

2. ด้านการวางแผนและด้านหลักสูตรและกิจกรรมผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนควรได้มีการประชุมร่วมมือกับชุมชน องค์กรในท้องถิ่นเพื่อวางแผนพัฒนาหลักสูตร และกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนให้บังเกิดประสิทธิภาพต่อไป

3. ด้านบุคลากรและการติดตามผลประเมินผล เรื่องความร่วมมือและขาดผู้มีความรู้ ความชำนาญในกิจกรรมลูกเสือ และขาดการวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมลูกเสือ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ควรจัดประชุม อบรม สัมมนา เพื่อทบทวนความรู้ให้แก่ครูผู้สอนลูกเสือ และความรู้เกี่ยวกับการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการติดตามการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักเรียน ด้านความสนใจ การมีส่วนร่วม ในกิจกรรมลูกเสือและความกระตือรือร้นในระหว่างเรียนกิจกรรมลูกเสือ

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบุคลากรอื่นเพิ่มเติม เช่น ผู้บริหารการศึกษา ศึกษา นิเทศก์ ผู้ปกครอง กรรมการโรงเรียน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลอย่างกว้างขวาง

3. การวิจัยครั้งนี้เป็นเชิงสำรวจ มีข้อจำกัดในการจัดเก็บข้อมูล ถ้าจะมีการทำวิจัย ลักษณะนี้ควรใช้วิธีการเก็บข้อมูลรูปแบบอื่น ๆ ด้วย